

Forslag til
Affaldsplan 2019-2024
Esbjerg Kommune

DEL 1—MÅLSÆTNINGER

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
Forord	3
1 Rammer for affaldsplanen i Esbjerg Kommune.....	4
1.1 Forholdet til den nationale plan.....	4
1.2 Nationale mål	5
1.3 Den kommende nationale affaldsstrategi.....	6
1.4 EU's nye affaldsdirektiver	6
1.5 Anden relevant lovgivning	8
1.6 Kommuneplan	8
1.7 Inddragelse af borgerne	8
1.8 Affaldshierarkiet og definitioner	9
1.9 Miljøvurdering.....	10
2 Målopfyldelse – den forrige affaldsplan	11
2.1 Esbjerg Kommunes politikker og overordnede mål.....	11
2.2 Evaluering 2014 - 2018.....	11
2.3 Beskrivelse af projekter i perioden 2014 - 2018	12
3. Vision og overordnede mål	18
3.1 Vision.....	18
3.2 Overordnede mål	19
3.3 Målsætning for 2024.....	19
3.4 Husholdningernes samlede genanvendelse (genanvendelsesprocenten)	19

Forord

Affaldspolitikken i Danmark bygger grundlæggende på affaldshierarkiet. Hvor et væsentligt element er affaldsforebyggelse. I princippet ønskes alt genanvendeligt affald sorteret og videresendt til genanvendelse. Det affald, som ikke kan genbruges, skal anvendes til energifremstilling eller som sidste mulighed deponeres.

Esbjerg Kommune vil bygge videre på tidligere affaldsplaner, hvor god sortering har været i høj sædet kombineret med god inddragelse af borgerne. Esbjerg Kommune har i dag meget velfungerende affaldsordninger, hvor der er en høj genanvendelse, og der deponeres meget lidt affald.

Der vil i planperioden 2019-2024 blive fokuseret på nedenstående temaer:

- Plast
- Bygge- og anlægsaffald
- Affaldsforebyggelse
- Øvrigt herunder madaffald, tekstiler m.v.

Cirkulær økonomi indgår i alle temaer. Cirkulær økonomi handler om at få mest mulig værdi ud af de produkter, der produceres og de materialer, der anvendes. Der er også fokus på at forlænge produkters levetid og undgå affald samt bevare værdien i ressourcerne længere.

1 Rammer for affaldsplanen i Esbjerg Kommune

Det er nationale og europæiske krav og rammer, som fastlægger, hvad der skal beskrives i en affaldsplan.

Disse rammer er først og fremmest følgende:

- Gældende affaldsbekendtgørelse
- Danmark uden affald – Ressourcestrategi for affaldshåndtering 2013-2018

Derudover sætter EU visse rammer for affaldsplanen, især gennem:

- EU's affaldsrammedirektiv 2008/98/EF
- EU's temastrategier - temastrategi for affaldsforebyggelse og genanvendelse

I de nedenstående afsnit beskrives de overordnede rammer og sammenhængen mellem gældende lovgivning og Esbjerg Kommunes politikker og strategier.

1.1 Forholdet til den nationale plan

Den 7. oktober 2013 offentliggjorde den daværende miljøminister regeringens resourcestrategi for affaldshåndtering "Danmark uden affald". Strategien beskrives som et kursskifte for dansk affaldspolitik, hvor det fremover handler om at genanvende mere og forbrænde mindre for at udnytte værdier og ressourcer i affaldet.

"Danmark uden affald – Ressourcestrategi for affaldshåndtering 2013-2018" er den nationale affaldshåndteringsplan efter miljøbeskyttelseslovens § 46c og den nationale affaldsforebyggelsesplan efter Miljøbeskyttelseslovens §50 e.

Ressourcestrategien tilgodeser sammen med den kommunale affaldsplan affaldsdirektivets krav i artikel 28. Samtidig forventes målene i de fraktionsspecifikke direktiver opfyldt med planen.

Hovedindsatsområder i resourcestrategien er:

- A. Husholdninger og servicesektoren specielt med hensyn til dagrenovation, storskrald og kilde-sorterede affaldsfraktioner
- B. Elektronikaffald (WEEE) specielt med hensyn til værdifulde materialer i elektronikaffaldet og sjældne jordarter.
- C. Det organiske affald specielt med hensyn til, at energien og plantenæringsstofferne (særligt fosfor og kulstof) udnyttes.
- D. Bygge- og anlægsaffald specielt med hensyn til sikring af udsortering af farlige stoffer som f.eks. PCB.

De væsentlige hovedindsatsområder for kommunerne i Ressourcestrategi for affaldshåndtering 2013-2018 er:

Husholdningsaffald

- Understøttelse af udvikling af nye indsamlingsordninger i kommunerne, der sikrer borgere let adgang til at sortere og dermed genanvende mere husholdningsaffald, herunder organisk affald, plast- og metalaffald.
- Kampagne/informationsindsats over for borgerne for at fremme genanvendelse af f.eks. organisk affald, plast- og metalaffald, herunder f.eks. på genbrugspladser eller ved lokale informationsindsatser.

- Partnerskab mellem kommuner, virksomheder, designere, antropologer m.fl. om at udvikle enkle og lettilgængelige affaldssystemer.
- Dialog med servicesektoren om en genanvendelsesindsats frem mod 2018.
- Fælles informationsindsats om udsortering og behandling af affald fra servicesektoren, f.eks. organisk affald, plast- og metalaffald.

Elektronikaffald

- Partnerskab mellem producenter, kommuner og registrerede indsamlere om indsamling af småt elektronikaffald. Partnerskabet skal f.eks. kortlægge, hvilke fraktioner og produktgrupper en øget indsamling og kortlægning skal fokusere på og komme med forslag til initiativer til at øge indsamlingen.

Bygge- og anlægsaffald

- De affaldsrelevante initiativer i regeringens handlingsplan for håndtering af PCB i bygninger gennemføres bl.a. ved øgede krav til nedrivningsvirksomhedernes kvalifikationer.

1.2 Nationale mål

Dagrenovation samt papir- og emballageaffald:

- Mindst 50 % af den samlede mængde af dagrenovation, samt papir- og emballageaffald skal indsamles til genanvendelse eller anden materialenyttiggørelse i 2022.
- Der skal ske øget udsortering af det organiske mad- og køkkenaffald fra dagrenovationen til bioforgasning.

Storskrald

- 45 % af storskraldet fra husholdninger (excl. have/parkaffald og jord og bygge- og anlægsaffald) skal udsorteres med henblik på genanvendelse eller anden materialenyttiggørelse i 2018, stigende til 55 % i 2024

Bygge- og anlægsaffald

- Der skal sikres bedre kvalitet i genanvendelsen af bygge- og anlægsaffald, herunder skal Regeringens PCB-handlingsplan efterleves
- Energiudnyttelse af trykimprægneret træ skal ske i Danmark.
- Der skal arbejdes på at sikre øget genbrug af gamle mursten frem for nyttiggørelse til andre formål.

Haveaffald

- Den næringsfattige del af indsamlet have/parkaffald skal udsorteres med henblik på energiudnyttelse ved forbrænding, og den bløde, næringsrige andel skal udsorteres med henblik på bioforgasning i 2018. Således skal sammenlagt 25% af haveaffaldet energi-udnyttes i 2018, heraf mindst 3 % -point i form af bioforgasning.

El skrot

- Elskrotdirektivets målsætninger fremrykkes for Danmarks vedkommende. Det betyder, at 75% af den gennemsnitlige, markedsførte elektronikmængde til husholdninger og 65 % af den samlede markedsførte mængde i alt skal indsamles med henblik på genanvendelse allerede fra 2018 (hvor 65% -kravet ifølge direktivet ellers først gælder fra 2019).

Batterier

- Batteridirektivets målsætning skærpes for Danmarks vedkommende. Det betyder at 55 % af de bærbare batterier skal indsamles med henblik på genanvendelse i 2018 (mod batteridirektivets 45 % i 2016).

1.3 Den kommende nationale affaldsstrategi

Miljø- og Fødevareministeriet meddelte den 23. marts 2018, at den kommende nationale affaldsstrategi bliver forsinket, idet ministeriet har ventet på EU's seks nye affaldsdirektiver, herunder på den endelige vedtagelse. EU vedtog endeligt de nye mål for de europæiske affaldsdirektiver ultimo maj 2018. Således vil der først blive offentliggjort en national affaldsplan primo 2020 frem for ultimo 2018, hvor den nuværende ressourcestrategi for affaldshåndtering udløber.

Det er forventeligt, at kravet om separat udsortering af det organiske husholdningsaffald indskrives i den nye nationale affaldsstrategi, eftersom det er et krav i EU's affaldsdirektiver. Det er således forventeligt, at kommunerne skal indføre en affaldsordning for separat indsamling af bioaffald fra private husholdninger senest i 2023.

1.4 EU's nye affaldsdirektiver

EU's affaldslovgivning bygger på affaldsrammedirektivet, der blev vedtaget i 2008. Her blev det besluttet, hvordan affald skal behandles i EU, og at alle medlemsstater skal udarbejde affaldshåndteringsplaner og affaldsforebyggelsesplaner.

Med rammedirektivet blev der også introduceret definitioner og principper for affaldshåndtering, herunder "forureneren-betaler-princippet" samt affaldshierarkiet. Endvidere blev der fastsat mål for indsamling og genanvendelse af visse affaldstyper, herunder at 50 % af husholdningsaffald skal indsamles og genanvendes inden 2020.

I maj 2018 vedtog EU's medlemsstater seks nye affaldsdirektiver. De nye direktiver bygger på EU-Kommissionens forslag fra cirkulær økonomipakken, som blev præsenteret i december 2015.

De seks nye affaldsdirektiver er:

- Affaldsdirektivet
- Emballagedirektivet
- Deponeringsdirektivet
- WEEE- og batteridirektiverne
- ELV-direktivet (End-of-Life Vehicles – på dansk: udrangerede køretøjer)

De nye affaldsdirektiver fastsætter skærpede krav for at fremme affaldsforebyggelse, genbrug og genanvendelsen af kommunalt affald, og mindske forbrænding og deponering af affald. Således styrker de nye EU-affaldsregler affaldshierarkiet og den cirkulære økonomi i Europa.

Nye genanvendelseskrav

I direktiverne har EU sat mål for, at medlemsstaterne skal genanvende 55 % af deres husholdningsaffald og lignende affald i 2025, 60 % i 2030 og 65 % i 2035. Endvidere er der nye mål for genanvendelse af emballageaffald:

	Senest i 2025	Senest i 2030
Alle former for emballage	65 %	70 %
Plast	50 %	55 %
Træ	25 %	30 %
Jernholdige metaller	70 %	80 %
Aluminium	50 %	60 %
Glas	70 %	75 %
Papir og pap	75 %	85 %

EU stiller krav om separat indsamling af bioaffald fra husholdninger i 2023, samt separat indsamling af tekstiler i 2025. Endvidere skal farligt husholdningsaffald indsamles særskilt senest i 2022, og fra 2024 bliver det obligatorisk at have udvidet producentansvar for alle former for emballager.

Ny metode til beregning af genanvendelsesprocenten

De nye regler i affaldsdirektiverne har til formål at skabe ensartethed på tværs af medlemsstaterne, og der vil bl.a. blive indført en ny beregningsmetode, så genanvendelsesprocenten opgøres på samme måde i hele EU.

Fremadrettet vil det kun være det affald, der reelt bliver genanvendt, som tælles med i genanvendelsesprocenten. For eksempel vil det kun være det bioaffald (biopulpen), som bioforgasses eller komposteres – altså efter forbehandling – og som efterfølgende anvendes som gødning, der tælles med i genanvendelsesprocenten.

Udover mængder til endelig genanvendelse, vil også mængder forberedt til genbrug tælle med i genanvendelsesprocenten. Endvidere vil tekstiler tælle med i genanvendelsesprocenten, ligesom bioaffald også vil dække over have- og parkaffald, som dermed også tælles med.

Der er for nogle fraktioner udfordringer med at følge affaldet frem til den reelle genanvendelsesproces finder sted, idet der for nogle fraktioner er flere led i behandlingskæden. I disse tilfælde vil det være muligt at fratrække en gennemsnitlig tabsprocent, for at nærme sig den reelle mængde der genanvendes. Dermed tælles tabsprocenten ikke med i genanvendelsesprocent. Det er kun i de tilfælde, hvor troværdige data ikke kan fremskaffes, at de gennemsnitlige tabsprocenter bør anvendes.

De gennemsnitlige tabsprocenter beregnes på medlemsstatsniveau ud fra henholdsvis:

- Forskellige hovedaffaldstyper (materialer)
- Forskellige kilder (husholdnings- eller erhvervsaffald)
- Forskellige indsamlingsordninger
- Forskellige sorteringsprocesser

Til den nye beregningsmetode for genanvendelsesprocenten skal medlemsstaterne etablere et effektivt system for kvalitetskontrol og sporbarhed, som sikrer, at de indsamlede data overholder ovenstående regler.

Ny definition af kommunalt affald

De nye EU-affaldsregler indeholder en ny definition af begrebet Municipal Waste, som ofte oversættes til kommunalt affald. Den nye definition knytter sig ikke til kilden for affaldet, men derimod til typen og sammensætningen af affaldet, hvilket dermed er afgørende for, om det kan betegnes som kommunalt affald. Det betyder for eksempel, at madaffald fra privatejede restauranter og kantiner kan betegnes som kommunalt affald, og at dette fremover vil tælle med i genanvendelsesprocenten.

Definitionen berører altså ikke organiseringsspørgsmålet om ansvarsfordelingen mellem det offentlige og private, hvor kommunen i dag hverken har ret eller pligt til at indsamle og håndtere affald fra private virksomheder.

1.5 Anden relevant lovgivning

Det nye WEEE direktiv sætter et mål om genanvendelse af 65 % af de markedsførte WEEE-mængder senest i 2019.

Fra 2016 skal indsamlingsprocenten som minimum være 45 % beregnet på grundlag af den samlede vægt af indsamlet WEEE. Dette indsamlingsmål vil blive baseret på gennemsnitsvægten af de markedsførte elektriske og elektroniske produkter (EEE) i hvert enkelt land opgjort fra de seneste 3 år.

Batteribekendtgørelsen har et indsamlingsmål for batterier på 25 % i 2012 og 45 % i 2016.

Den nye batteribekendtgørelse adskiller sig primært fra den gældende ved at fastlægge betalingsprincipperne for de producenter, som skal dække omkostningerne, mens der på 'affaldssiden' stort set kun sker én ændring, nemlig at indsamlingsstederne fremover skal indberettes elektronisk.

1.6 Kommuneplan

Esbjerg Byråd vedtog den 18. december 2017 endeligt kommuneplan 2018-30. Kommuneplan 2018-30 er det fremtidige styringsredskab og den oversigtlige plan for den fysiske udvikling i Esbjerg Kommune.

Kommuneplanen fastlægger Byrådets mål og retningslinjer for kommunens udvikling både i byerne og i det åbne land for en periode på 12 år. Samtidig sammenfatter kommuneplanen de forskellige kommunale planer, som f.eks. planer for trafik, landbrug, natur og skoler. Den fastsætter desuden rammer for lokalplaner, behandling af byggesager og administration i det åbne land.

1.7 Inddragelse af borgerne

En affaldsplan er til for kommunens borgere. Den skal blandt andet være med til at sætte rammerne for, at kommunens håndtering af affald foregår på en miljømæssig og økonomisk forsvarlig måde, og at der sker en fortsat udvikling mod mere forebyggelse, genbrug og genanvendelse samt mindre forbrænding og deponi. Esbjerg Kommunes borgere har en del af ansvaret for, at affaldsordninger og nye initiativer bliver en succes, blandt andet ved at ændre adfærd på forskellige områder i hverdagen.

Esbjerg Kommune gennemfører flere gange årligt informationskampagner om affald i Esbjerg Kommune, og orienterer løbende borgere og erhverv om de affaldsordninger, der er i Esbjerg Kommune, og hvordan de anvendes. Der udarbejdes eksempelvis årligt digital information til borgerne om, hvordan affald skal sorteres, og hvordan det kan afleveres.

Esbjerg Kommune afholder dialogmøder på genbrugspladserne, hvor borgere kan komme med inputs og ideer til affaldsløsninger, og modtage gode råd om affaldssortering og genbrug. Ligeledes deltager Kommunen på diverse messer, hvor borgere og andre interesserede kan få en snak med Affaldsteamet

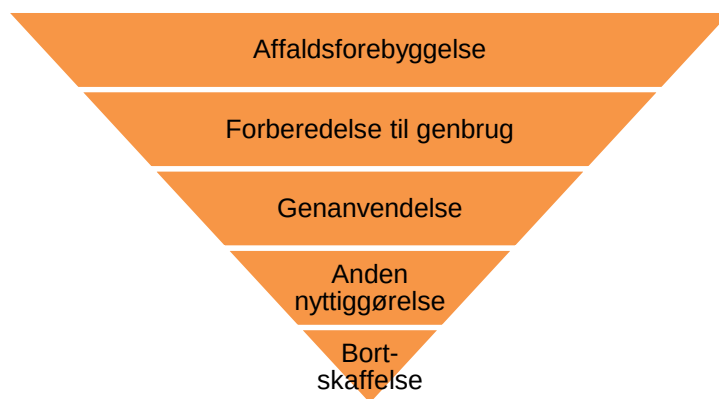
om affald og genbrug. Esbjerg Kommune har også en viceværtordning, hvor Kommunen løbende er i dialog med viceværter om affaldsmæssige spørgsmål.

Endvidere er Esbjerg Kommune løbende i dialog med virksomheder, for eksempel i forbindelse med tilsyn, og der afholdes fyraftensmøder for erhverv.

Endvidere laver Esbjerg Kommune forløb for skolernes elever, hvor der er mulighed for at lære om affald. Genbrugspladserne besøges ofte af hele klasser.

1.8 Affaldshierarkiet og definitioner

Esbjerg Kommune arbejder i den kommunale ressource- og affaldshåndtering ud fra nedenstående affaldshierarki. Oftest vil det være miljømæssigt bedst at affaldsforebygge, hvorimod bortskaffelse er det laveste trin i affaldshierarkiet, hvilket så vidt muligt bør undgås. Kommunen kan fravige affaldshierarkiet, hvis man ved fravigelsen kan opnå et bedre miljømæssigt resultat.

Affaldsforebyggelse

Initiativer der foretages for at undgå, at værdifulde ressourcer, herunder materialer og produkter, bliver til affald. Direkte genbrug af produkter uden forarbejdning, såsom genbrug af møbler og tøj, skaber ikke affald. Det kan for eksempel også ske ved, at detailhandlen sælger fødevarer, som er ved at nærme sig udløbsdatoen til nedsatte priser – herved reduceres madspild/affald.

Forberedelse til genbrug

Forberedelse eller klargøring af affald til genbrug er, når produkter eller genstande med nogle enkle handlinger, som eksempelvis rengøring, reparation eller istandsættelse, kan anvendes igen til samme formål, som de oprindeligt var tiltænkt. Det kan være rengøring af flasker, som bruges til samme formål efterfølgende, eller rensning af mursten, der efterfølgende anvendes som mursten i en ny bygning.

Genanvendelse

Når affaldsmateriale bearbejdes til nye produkter eller materialer, hvilket både kan være anvendelse til det oprindelige formål eller til andre formål. Det kan for eksempel være plast, som smeltes om til nye plastprodukter, eller papkasser som bearbejdes til køkkenrullerør eller æggebakker.

Anden nyttiggørelse

Anden nyttiggørelse af affald er, når affald erstatter andre materialer, hvilket kan foregå på to måder:

1) Anden endelig materialenyttiggørelse - affald anvendes til opfyldning og erstatter for eksempel jord, stabilgrus og lignende. Det kan for eksempel være nedknust natursten, uglaseret tegl og beton til opbygning af en støjvold.

2) Energiudnyttelse - forbrænding af affald til produktion af el og varme, hvor affaldet erstatter anden brændsel. Det kan for eksempel være energiudnyttelse af dagrenovation fra kommunens borgere.

Bortskaffelse

Med bortskaffelse af affald menes der først og fremmest deponering af affald, men også afbrænding af affald uden energiudnyttelse. Affald til deponi kan for eksempel være asbestaffald, isoleringsmaterialer, porcelæn og keramik, som lægges ned i forskellige affaldsceller i jorden. De forskellige fraktioner isoleres i affaldsceller, så det er nemt at grave dem op igen, hvis man senere finder en metode til at genanvende de enkelte fraktioner.

1.9 Miljøvurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at Esbjerg Kommunes Affaldsplan 2019-2024 ikke er omfattet af miljøvurderingslovens regler om miljøvurdering af planer og programmer, idet affaldsplanen hverken fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelse til projekter eller medfører krav om vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde jævnfør miljøvurderingslovens¹ § 2, stk. 1, nr. 1, litra a.

Esbjerg Kommune har herved lagt vægt på, at affaldsplanen primært beskriver:

- Plast: Viden om og etablere indsamling af plast.
- Bygge- og anlægsaffald: Tilsyn ved nedrivning og etablering af et pilotprojekt omkring nedrivning.
- Forebyggelse af affald: Fokus på indkøb og undersøge mulighed for en byttekultur.
- Ordning for indsamling af madaffald.
- Fokus på genanvendelse, affaldstilsyn.

Affaldsplanen indeholder derimod ikke beskrivelser af, eller forudsætninger om etablering af nye anlæg som for eksempel genbrugsstationer eller andre arbejder eller indgreb som kan udgøre et projekt jf. miljøvurderingslovens § 5, stk. 1, nr. 6.

¹ Miljøvurderingsloven: Lbk. nr. 448 af 10.5.2017

2 Målopfyldelse – den forrige affaldsplan

2.1 Esbjerg Kommunes politikker og overordnede mål

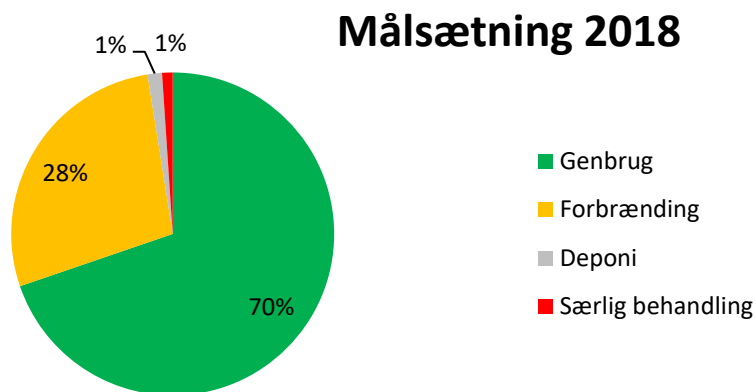
Esbjerg Kommune besluttede i den foregående plan at arbejde med håndteringen af borgernes og erhvervslivets affald ud fra visionen:

”Esbjerg Kommune vil påvirke til øget ressourceudnyttelse med mindst mulig miljøbelastning under hensyntagen til service, miljø og økonomi og med respekt for helheden”.

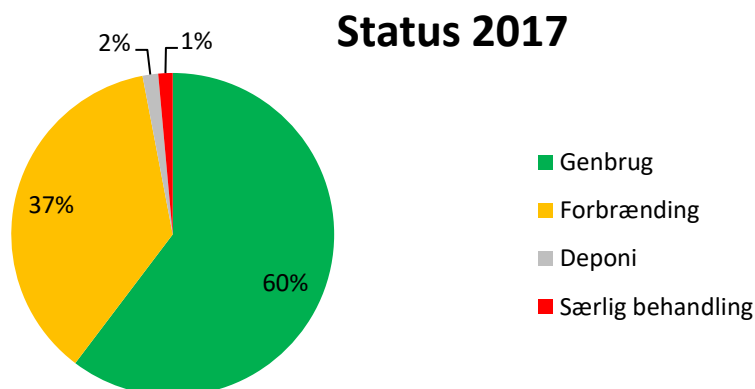
En række forskellige initiativer blev planlagt i forhold til ovenstående målsætninger. I dette afsnit ses de faktisk opnåede resultater op imod de fastlagte mål og initiativer fra affaldsplan 2014-2018.

2.2 Evaluering 2014 - 2018

I Affaldsplanen 2014-2018 var målsætningen for 2018, at i 2018 forventes husholdningerne i Esbjerg Kommune at producere tilsammen 130.000 ton affald, hvor 70 % af denne mængde genanvendes.

I 2017 producerede husholdningerne i Esbjerg Kommune tilsammen 100.000 ton affald, hvilket var væsentligt mindre end forventet, og af denne mængde blev 62 % fra husholdningerne i Esbjerg Kommune genanvendt, hvilket ikke lever op til målsætningen for 2018. 2 % af de samlede affaldsmængder er deponeret, hvilket lever op til Regeringens målsætning om højst 6 % deponering.

2.3 Beskrivelse af projekter i perioden 2014 - 2018

	Beskrivelse af indsatserne	Er målsætningen nået?	Bemærkninger
Organisk affald			
Organisk affald fra husholdninger			
Indsamling af organisk affald fra husholdninger - projekt Tjæreborg	Der er gennemført projekt for indsamling af bio-affald i Tjæreborg. Der er gennemført forsøg med fire forskellige indsamlingsmetoder, som dannede baggrund for den politiske beslutning for fremtidens løsning i Esbjerg Kommune.	Ja	Der startes med indsamling af madaffald ved husholdninger i oktober 2020.
Indsamling af organisk affald fra husholdninger - politisk behandling	Det er besluttet af Esbjerg Byråd, at der skal indsamles bioaffald fra husstande på baggrund af forsøget i Tjæreborg.	Ja	
Indsamling af organisk affald fra kommunale institutioner	Det er besluttet af Esbjerg Byråd, at der skal indsamles bioaffald fra kommunale institutioner på samme måde som ved almindelige husstande.	Ja	Der startes med indsamling af madaffald ved kommunale institutioner i oktober 2020.
Organisk affald fra detailhandlen			
Kortlægning af affaldsmængden (detailhandel og restauranter)	Der er foretaget en opgørelse af affaldsmængden fra detailhandel og restauranter i Esbjerg Kommune.	Ja	Opgørelsen har givet øget opmærksomhed på korrekt sortering.
Organisk affald fra erhverv			
Kortlægning af affaldsmængden (afsætning af fedt fra fedtudskillere, slam fra flotationsanlæg og fritureolie)	Der arbejdes i øjeblikket på en kortlægning af affaldsmængden af fedt fra fedtudskillere samt informationsmateriale til ejerne af fedtudskillerne.	Ja	Affaldet afleveres til Ribe Biogas, og der udarbejdes informationsmateriale til virksomhederne vedrørende mulighed for aflevering mod egenbetaling

	Beskrivelse af indsatserne	Er målsætningen nået?	Bemærkninger
Elektronisk og elektrisk affald			
Elektronisk og elektrisk affald			
Kortlægning af affaldsmængden og minimering af svind	For at mindske svind af elektronik affald på genbrugspladserne gøres en ekstra indsats mod klunsning på hver af de fire genbrugspladser. Der er desuden etableret bygninger, således at elektronikaffaldet er låst inde om natten for at undgå tyveri.	Ja	Elektronik affald er en attraktiv vare at handle med, så derfor oplever danske kommuner et stort svind på genbrugspladserne.
Etablering af indsamlingsordning med den røde miljøkasse	Der er udleveret en 21 liters rød miljøkasse til borgerne, hvori der kan afleveres elektronik affald og farligt affald.	Ja	Der indsamles cirka 40 % mere elektronik affald og farligt affald end tidligere. Det er nemmere for borgeren at komme af med affaldet via den røde miljøkasse. Initiativet skete på baggrund af en forsøgsordning, som blev gennemført inden.
Bygge- og anlægsaffald			
Knowhow og vidensdeling	Der er behandlet en række sager i forhold til håndtering af bygge- og anlægsaffald, således at der er oparbejdet en større erfaring ved Esbjerg Kommune samt erfaringsgrupper.	Ja	Endvidere deltager de relevante medarbejdere i væsentlige kurser og workshops.
Håndtering og anvisning af miljøproblematiske stoffer	Der er etableret et digitalt anmeldesystem, som kan anvendes til håndtering og anvisning af miljøproblematiske stoffer fra både private borgere og virksomheder.	Ja	
Informationsmateriale til borger/virksomheder	Afventer, at der er opnået større erfaringer med det ovennævnte digitale system, sådan at der kan skabes det rigtige informationsmateriale til borger/virksomheder.	Ja	

	Beskrivelse af indsatserne	Er målsæt- ningen nået?	Bemærkninger
Kommunens egne bygge- og anlægsaktiviteter	Der er etableret løbende dialog i forbindelse kommunens egne bygge- og anlægsaktiviteter. Industrimiljø og Kommunale Ejendomme startede ud med introduktion af reglerne gældende for området i et fælles forum.	Ja	Anmeldelsesskemaet anvendes allerede, og der er relevant dialog i alle projekter. Anmeldelsesskemaet er evalueret, og det er meget relevant at anvende.
Pilotprojekt, større bygge- og anlægsarbejde	Ikke gennemført.	Nej	Projekt er ikke relevant, da der opnået erfaringen gennem andre projekter.
Større viden om PCB, bly, asbest i Miljø (minikursus)	Der er i 2017 afholdt et minikursus vedrørende miljøfremmede stoffer.	Ja	
Håndtering af vinduer	Vinduer med og uden PCB sorteres på de 4 kommunale genbrugspladser.	Ja	
Affaldsproducenter med potentiale			
Skifter fra landstativer til genbrugsbeholdere	Trækassetterne i landområderne er udskiftet til 190 liters beholdere i efteråret 2015 for at øge mængden af genanvendeligt materiale.	Ja	Der indsamles mere genanvendeligt materiale (metal, glas og hård plast) fra disse husholdninger end tidligere. Det er nemmere for borgeren at komme af med af affaldet.
De indre bykerner			
Optimering af eksisterende genbrugsordninger	Der er udarbejdet og omdelt informationsmateriale til borgerne og viceværter for at øge opmærksomheden på den eksisterende ordning for afleveringer af det genanvendelige materiale.	Ja	Informationsmaterialet fokuserer på de genanvendelige typer af affaldet.

	Beskrivelse af indsatserne	Er målsæt- ningen nået?	Bemærkninger
Optimering af eksisterende genbrugsordninger i Ribe Midtby	Der etableres nedgravede fællesløsninger til de genanvendelige fraktioner ved Ribe Midtby.	Ja	Der er på nuværende tidspunkt en etableret nedgravet fællesløsninger til de genanvendelige fraktioner ved P-Syd.
Udfordringerne i Esbjerg - manglende interesse for genanvendelse ved delebeholdere	Miniforsøg er gennemført i foråret 2018.	Ja	Resultaterne af forsøget evalueres i efteråret 2018.
Vejledning til mindre virksomheder			
Affaldsvejledning til mindre erhvervsvirksomheder, som ikke er tilsynspligtige (i forbindelse med organisk affald)	Projektet er ikke startet.	Nej	Projektet overføres til næste planperiode.
Affald fra kommunale institutioner/erhverv			
Gennemgang af kommunale institutioner	Alle kommunale institutioner har fået gennemgået deres affaldsordning med henblik på optimering af løsningen, og ved gennemgangen af løsningen på den enkelte institution er der etableret genbrugsordninger.	Ja	Der indsamles flere genanvendelige fraktioner fra de kommunale institutioner. Det er blevet væsentligt nemmere for de kommunale institutioner at komme af med affaldet.
Genbrugsordninger ved kommunale erhverv	Alle kommunale erhverv får gennemgået deres affaldsordninger med henblik på optimering af løsningen, og ved gennemgangen af løsningen ved det enkelte erhverv etableres der genbrugsordninger.	Ja	Der indsamles flere genanvendelige fraktioner fra de kommunale institutioner. Det er blevet væsentligt nemmere for de kommunale institutioner at komme af med affaldet.

	Beskrivelse af indsatserne	Er målsætningen nået?	Bemærkninger
Fælles offentlige løsninger	Der etableres en fælles løsning med nedgravede affaldsbeholdere ved Esbjerg Strand. Der arbejdes på fælles affaldsløsninger med nye byområder.	Ja	Den fælles løsning etableres i 2018/2019.
Småt brændbart på genbrugspladserne			
Udsortering af småt brændbart	På genbrugspladserne gennemføres kampanjer for at få borgerne til at sortere småt brændbart affald bedre, da erfaringen viser, at der er genanvendeligt materiale i denne fraktion.	Ja	Der sorteres genandeligt materiale fra småt brændbart. Småt brændbart er en omkostning, hvorimod genbrug er en indtægt.
Servicetræning	Medarbejderne på genbrugspladserne har gennemført et kursusforløb i service i forhold til borgerne.	Ja	Borgerne har gennem en spørgeskema undersøgelse svaret, at de oplever et løft i service-niveauet.
Fremme af nedgravede løsninger til affald			
Takstberegning	Der er gennemført en takstberegning for de nedgravede affaldsløsninger.	Ja	
Fælles løsning i offentligt areal med en chip-løsning	Projektet er ikke aktuelt.	Nej	
Nedgravede affaldsløsning ved erhverv	Projektet er ikke aktuelt.	Nej	
Udvikling af nedgravede affaldsløsninger som containergårde	Der er gennemført møder ved boligforeningerne for at gøre opmærksom på mulighederne med nedgravede affaldsbeholdere og fremtidens containergårde.	Ja	Udvikling af nedgravede affaldsløsninger som containergårde overgår til daglig drift, da det vurderes at dette er fremtidens affaldsløsning.
Besøg ved boligforeninger	Der er gennemført møder ved boligforeningerne for at gøre opmærksom på mulighederne med nedgravede affaldsbeholdere.	Ja	Boligforeninger besøges hvert år, hvor nedgravede affaldsløsninger også fortsat er på dagsorden.

	Beskrivelse af indsatserne	Er målsæt- ningen nået?	Bemærkninger
Affald fra landbruget			
Informationskampagne vedrørende affalds- håndtering (Tilsynskampagne)	Der er udarbejdet en folder, som anvendes ved tilsyn på landbrug.	Ja	Der er større mulighed for direkte kommunikation mellem Esbjerg Kommune og det enkelte landbrug.
Digital information til kunderne			
Affaldsportal og sorteringsguide	Der er udviklet en applikation til smartphones, som er Esbjerg Kommunes Affaldsportal som sorteringsguide til borgerne.	Ja	
Digitaliseringsforbedringer på pladserne	Personalet på genbrugspladserne har fået smartphones, så at det er nemmere at vejlede brugerne.	Ja	
Fremtidens genbrugspladser			
Selvbetjeningspladser - opdatering af viden	Der sker løbende en opdatering af viden vedrørende selvbetjeningspladser.	Ja	Der er besøgt selvbetjeningspladser flere steder i andre kommuner for at få inspiration.
Formidlingsområde på Tarp Genbrugsplads	På Tarp Genbrugsplads er der indrettet et formidlingsområde som bruges til undervisning af folkeskoleelever og ved rundvisninger.	Ja	Projektet er udvidet til også at omfatte Bramming Genbrugsplads.
Klinisk risikoaffald fra landbruget			
Vurdering af mængder og bortskaffelsesmetoder	Der foretages en vurdering af mængder og bortskaffelsesmetoder af klinisk risikoaffald fra landbruget.	Pågår	
Plastfolier fra landbruget			
Information/fokus i kampagne for affaldssortering i landbruget	Der er udarbejdet en folder, som anvendes ved tilsyn på landbrug.	Ja	Der er fokus på det fysiske besøg ved det enkelte landbrug, hvor affald og sorteret er på dagsorden.

3. Vision og overordnede mål

3.1 Vision

Affaldsplanen 2018-2024 er kommunens vision og mål for affaldshåndteringen i den kommende periode. Esbjerg Kommunes vision for perioden:

God dialog skal sikre, at Esbjerg Kommune er et attraktivt sted at leve, hvor borgere og virksomheder kommer af med deres affald på en nem og hurtig måde samtidig med at de oplever, at deres indsats nytter.

Esbjerg Kommune ønsker at fremme opmærksomheden på affaldsforebyggelse og følge udviklingen inden for cirkulær økonomi til gavn for både borgere og erhverv.

Affald er en ressource, som til enhver tid skal udnyttes effektivt. Esbjerg Kommune vil være med til at sikre, at ressourcerne i affaldet bliver udnyttet bedst muligt, og at mængderne til forbrænding og deponering minimeres.

Esbjerg Kommune ønsker, at borgere og erhverv kender affaldsordninger, som tilbydes i Esbjerg Kommune. Informationen om affaldshåndteringen i Esbjerg Kommune er allerede på et meget højt niveau, og det ønsker vi at gøre endnu bedre og mere let tilgængeligt. Kommunikation er grundlaget for vores ydelser. Vi skal være med til at sikre, at vi via dialog og klar kommunikation inspirerer brugerne til at medvirke til, at vi sammen kan opnå visionen. Esbjerg Kommune ønsker, at erhverv også har mulighed for at sortere affaldet på en nem og enkel måde.

Affaldet skal sorteres, så det kan behandles på den mest miljørigtige måde. Det kan enten genanvendes som råvarer til nye produkter, eller ressourcerne i affaldet kan blive til fjernvarme og elektricitet ved forbrænding. Kun hvis affaldet hverken kan genanvendes eller brændes med energiudnyttelse, skal det deponeres på deponi.

Indsamling af affald skal belaste miljøet mindst muligt ved at anvende tilgængelig renere teknologi. Affaldet skal sorteres, så det kan afsættes fordelagtigt. Sortering skal ske der, hvor det giver mest samfundsmæssig nytte, enten ved kilden eller centralt.

En af de største globale udfordringer er, at visse ressourcer er begrænsede. Vi skal frasortere de dele af affaldet, som kan bruges, for at begrænse denne ressourceknaphed – men i høj grad også for at medvirke til et sundt miljø, da genanvendelse er godt for både miljø og CO₂-regnskabet.

Kommunens indsats på affaldsområdet skal afvejes med hensyn til økonomi, service og miljø. Esbjerg Kommune har som målsætning, at affaldet skal behandles på den bedste måde set ud fra både et miljømæssigt og et økonomisk synspunkt.

Esbjerg Kommune arbejder for, at der ved valg af affaldsløsninger foretages en helhedsvurdering. En vurdering, som omfatter miljøbelastningen, forbruget af ressourcer og energi samt konsekvenser for arbejdsmiljøet og serviceniveau i forhold til fleksibilitet og frivillighed.

3.2 Overordnede mål

Hovedindsatserne i denne affaldsplanperiode i Esbjerg Kommune er:

- Plast
- Bygge- og anlægsaffald
- Affaldsforebyggelse
- Øvrigt herunder madaffald, tekstiler m.v.

3.3 Målsætning for 2024

Affaldsplanen skal som udgangspunkt reflektere de nationale målsætninger, som fastlægges i den nationale ressourcestrategi samt den nationale ressourcestrategi. Esbjerg Kommune har fastlagt målsætningerne på baggrund af visionen.

	Mængder 2017		Målsætning 2024	
	Kg pr. indbygger	Kg pr. husstand	Kg pr. indbygger	Kg pr. husstand
Restaffald	220,5	461,9	155,0	324,7
Madaffald	-	-	65,5	137,2
Papir/pap	48,5	101,5	52,5	110,0
Hård plast	4,5	9,4	7,2	15,0
Blød plast	0,3	0,7	1,4	3,0
Glas	18,5	38,7	19,1	40,0
Jern/metal	22,7	47,5	23,9	50,0
Rent træ	62,0	129,8	62,1	130,0
Elektrisk og elektronisk affald	9,9	20,7	12,0	25,1
Forbrændingseget affald	50,6	106,0	46,3	97,0

3.4 Husholdningernes samlede genanvendelse (genanvendelsesprocenten)

Den tidligere regerings ambition er, at vi over de næste knap 10 år skal genanvende dobbelt som meget, og med initiativerne i ressourcestrategien forventes blandt andet at dobbelt så meget husholdningsaffald vil blive genanvendt (organisk affald, papir-, pap-, glas-, plast-, træ-, og metalaffald). I dag genanvendes 33 % på landsplan og målet er 50 % i 2022.

De syv fokusmaterialer er valgt ud fra en forventning om, at det er muligt at øge genanvendelsen med en økonomisk og miljømæssig gevinst samt det faktum, at kommunerne i Danmark vil blive målt på flere af fraktionerne (papir, metal, plastik og glas). De syv fraktioner udgør kun en del af den mængde affald, der bliver frembragt af en husholdning. For eksempel indgår elektronikaffald, tekstiler og haveaffald ikke i beregningerne.

Når den samlede genanvendelse af husholdningsaffald skal op på 50 % i henhold til Regeringens Ressourcestrategi, vil det kræve ændringer i affaldshåndteringen. Det er samtidigt vigtigt at bevare ressourcerne i affaldet og undgå down-cycling, hvor værdifulde materialer ganske vist bliver genanvendt, men til produkter af lavere kvalitet.

Intentionerne i Affaldsplan 2019-2024 er i overensstemmelse med den nationale Ressourcestrategi for affaldshåndtering 2013-2018. Planen sigter mod mere genanvendelse og mindre forbrænding og at 50 % af husholdningsaffaldet genanvendes i 2022. Planen for 50 % genanvendelse af husholdningsaffaldet er koncentreret omkring syv fraktioner (plast-, metal-, pap-, papir-, glas-, træaffald og organisk affald).

I nedenstående skema ses husholdningernes samlede genanvendelse procent, som skrevet i Ressourcestrategi for affaldshåndtering.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Målsætning 2022
Genanvendelsesprocent	36,53	36,36	35,43	38,00	38,13	38,51	36,93	50%

Der har i indeværende planperiode været fokus på en øget genanvendelse af de tørre fraktioner gennem en optimering af eksisterende ordninger og en bedre udsortering på genbrugspladserne.

Med opstart af indsamling af madaffald i Esbjerg Kommune i 2020 vurderes det, at målsætningen gældende for 2022 opfyldes, da Esbjerg Kommunes genanvendelsesprocent er på 37%.